

1992 nr. 87 17. nóvember**Lög um gjaldeyrismál**

Tóku gildi 23. nóvember 1992. *EES-samningurinn*: XII. viðauki tilskipun 88/361/EBE. *Breytt með* 1. 82/1998 (tóku gildi 1. okt. 1998), 1. 128/1999 (tóku gildi 1. febr. 2000); *EES-samningurinn*: IX. viðauki tilskipun 97/5/EB), 1. 134/2008 (tóku gildi 28. nóv. 2008), 1. 27/2009 (tóku gildi 1. apríl 2009), 1. 73/2009 (tóku gildi 14. júlí 2009), 1. 98/2009 (tóku gildi 1. okt. 2009 nema 69. og 70. gr. sem tóku gildi 1. jan. 2010) og 1. 78/2010 (tóku gildi 30. júní 2010).

■ **1. gr.** Í lögum þessum hafa eftirfarandi orð merkingu sem hér segir:

Innlendur aðili merkir:

1. sérhvern mann sem hefur fasta búsetu hér á landi samkvæmt lögum um lögheimili án tillits til ríkisfangs; sama á við um íslenskan ríkisborgara og skyldulið hans sem hefur búsetu erlendis en gegnir störfum þar á vegum íslenska ríkisins við sendiráð, fastanefnd eða ræðismannsskrifstofu og tekur laun úr ríkissjóði eða er starfsmaður alþjóðastofnunar sem Ísland er aðili að;

2. sérhvern lögaðila sem skráður er til heimilis hér á landi á lögmæltan hátt, telur heimili sitt hér á landi samkvæmt samþykktum sínum eða ef raunveruleg framkvæmdastjórn hans er hér á landi; hérlend útibú lögaðila, sem heimili eiga erlendis, teljast til innlendra aðila.

Erlendur aðili merkir alla aðra aðila en innlenda.

Innlendur gjaldeyris merkir íslenska peningaseðla, slegna peninga, tékka og aðrar ávísanir, víxla og önnur greiðslufyrirmæli sem hljóða upp á greiðslu í íslenskum krónum, minnispeninga, gull, silfur og aðra dýra málma ef þeir eru notaðir sem gjaldmiðill í viðskiptum hér á landi.

Erlendur gjaldeyris merkir erlenda peningaseðla, slegna peninga, tékka og aðrar ávísanir, víxla og önnur greiðslufyrirmæli sem hljóða upp á greiðslu í erlendri mynt, minnispeninga, gull, silfur og aðra dýra málma ef þeir eru notaðir sem gjaldmiðill í viðskiptum erlendis.

Gjaldeyrsviðskipti merkjá það að skipta innlendum gjaldeyri fyrir erlendan, erlendum gjaldeyri fyrir innlendan eða einum erlendum gjaldeyri fyrir annan eða reikningsviðskipti sem eru ígildi þess að erlendur gjaldeyris sé láttinn af hendi eða móttækinn.

Fjármagnshreyfingar merkjá yfirfærslu eða flutning á fjármunum milli landa sem tengjast:

1. beinum fjárfestingum,
2. útgáfu á og viðskiptum með hlutabréf, skuldabréf, víxla, hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða og önnur langtíma- eða skammtímaverðbréf,
3. lánveitingum, lántökum og greiðslu eða móttöku af borgana af lánnum,
4. veitingu ábyrgða og hvers konar greiðslutrygginga,
5. opnun bankareikninga og notkun þeirra,
6. framvirkum viðskiptum, viðskiptum með valrétt (valkvæðum viðskiptum) og gjaldmiðla- og vaxtaskiptum,
7. yfirfærslu á fjármunum einstaklinga og fjölskyldna.

Skammtímahreyfingar fjármagns merkjá fjármagnshreyfingar milli landa sem tengjast:

1. útgáfu á og viðskiptum með skuldabréf og víxla með lokagjalddaga allt að einu ári frá útgáfudegi og önnur slík skammtímaverðbréf,
2. útgáfu á og viðskiptum með hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða sem fjárfesta í skammtímaverðbréfum,
3. lánveitingum og lántökum til skemmri tíma en eins árs,
4. innleggi á og úttekt af reikningum í innlánsstofnunum.

Jafnframt teljast til skammtímahreyfinga fjármagns inn- og útflutningur skammtímaverðbréfa og önnur hliðstæð viðskipti.

Langtímahreyfingar fjármagns merkjá allar aðrar fjármagnshreyfingar en skammtímahreyfingar fjármagns.

Bein fjárfesting merkir fjárfesting eða annað framlag til eigin fjár atvinnufyrirtækis eða kaup á eignarhlut til að öðlast virk áhrif á stjórn þess. Langtímalán frá eigendum fyrirtækis til fyrirtækisins teljast einnig bein fjárfesting.

Óbein fjárfesting merkir alla aðra fjárfestingu en beina fjárfestingu, einkum fjárfestingu í verðbréfum sem er fyrst og fremst til þess ætluð að ávaxta fé en ekki til að öðlast virk áhrif á stjórn fyrirtækis.

Innlend verðbréf merkjá hvers konar framseljanleg kröfurettindi sem innlendur aðili gefur út, svo sem hlutabréf, arðmiða, skuldabréf, vaxtamiða, hlutdeildarskírteini í verðbréfasjóði, svo og framseljanleg skilríki fyrir eignarréttindum að öðrum eignum en fasteignum eða einstökum lausafjármunum.

Erlend verðbréf merkjá hvers konar framseljanleg kröfurettindi sem erlendur aðili gefur út, svo sem hlutabréf, arðmiða, skuldabréf, vaxtamiða, hlutdeildarskírteini í verðbréfasjóði, svo og framseljanleg skilríki fyrir eignarréttindum að öðrum eignum en fasteignum eða einstökum lausafjármunum.

■ **2. gr.** Gjalddeyrsviðskipti vegna inn- og útflutnings vöru og þjónustu skulu vera óheft, svo og fjármagnshreyfingar og gjaldeyrsviðskipti vegna þeirra, nema annað sé ákveðið í lögum.

■ **3. gr.** Seðlabanka Íslands er heimilt, þrátt fyrir ákvæði 2. gr., að ákveða að höfðu samráði við [efnahags- og viðskiptaráðuneytið]¹⁾ að takmarka eða stöðva í allt að sex mánuði einhverja eða alla eftirtalda flokka fjármagnshreyfinga ef skammtímahreyfingar fjármagns til og frá landinu valda að mati bankans óstöðugleika í gengis- og peningamálum:

1. Viðskipti með skammtímaverðbréf.
2. Innlegg á og úttektir af reikningum í innlánsstofnunum.
3. Viðskipti með hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða sem fjárfesta í skammtímaverðbréfum.
4. Lánveitingar og lántökur til skemmri tíma en eins árs sem ekki tengjast milliríkjaviðskiptum með vöru og þjónustu.
5. Inn- og útflutningur skammtímaverðbréfa og innlends og erlends gjaldeyris.
6. Aðrar skammtímahreyfingar fjármagns hliðstæðar þeim sem taldar eru upp í 1.–5. tölul.

¹⁾ L. 98/2009, 15. gr.

■ **4. gr.** [Efnahags- og viðskiptaráðherra]¹⁾ er heimilt, þrátt fyrir ákvæði 2. gr., að ákveða í reglugerð að takmarkanir gildi um gjaldeyrsviðskipti vegna einhverra eða allra eftirtalinna flokka fjármagnshreyfinga, enda sé gætt ákvæða laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri, laga um eignarétt og afnotarétt fasteigna og alþjóðlegra samninga sem Ísland er aðili að:

1. Beinar fjárfestingar erlendra aðila í atvinnurekstri hér á landi.
2. Viðskipti erlendra aðila með hlutabréf í innlendum fyrirtækjum.
3. Fasteignakaup erlendra aðila hér á landi.

□ Slíkar takmarkanir mega þó ekki ná til flutnings fjár í eigu erlends aðila frá landinu við sölu á eignarhlut eða slita atvinnufyrirtækis eða sölu fasteignar hér á landi.

¹⁾ L. 98/2009, 15. gr.

■ **5. gr.** Ráðherra er heimilt, þrátt fyrir ákvæði 2. gr., að ákveða í reglugerð að til og með 31. desember 1994 gildi takmarkanir um einhverja eða alla af eftirtöldum flokkum fjármagnshreyfinga:

1. Viðskipti innlendra aðila með skuldabréf og víxla í erlendri mynt með gjalddaga allt að einu ári frá útgáfudegi og útgáfu þessara aðila á slíkum verðbréfum erlendis.

2. Viðskipti erlendra aðila með innlend skuldabréf og víxla í íslenskum krónum með gjalddaga allt að einu ári frá útgáfudegi og útgáfu þessara aðila á slíkum verðbréfum hér á landi.

3. Útgáfu á skuldabréfum og víxlum í íslenskum krónum erlendis með gjalddaga allt að einu ári frá útgáfudegi.

4. Viðskipti með hlutdeildarskrteini verðbréfasjóða sem fjárfesta í skammtímaverðbréfum.

5. Lánveitingar og lántökur til skemmri tíma en eins árs sem ekki tengjast milliríkjavíðskiptum með vöru eða þjónustu.

6. Innlegg á og úttektir af reikningum í innlánsstofnunum.

7. Inn- og útflutning skammtímaverðbréfa, peningaseðla og sleginna peninga.

8. Aðrar skammtímahreyfingar fjármagns hliðstæðar þeim sem taldar eru upp í 1.–7. tölul.

9. Framvirk viðskipti, viðskipti með valrétt, gjaldmiðla- og vaxtaskipti og önnur skyld gjaldeyrisviðskipti þar sem krónan er annar eða einn gjaldmiðlanna.

□ Ráðherra er jafnframt heimilt að ákveða í reglugerð reglur um sölu- og skilaskyldu erlends gjaldeyris sem innlendir aðilar eignast fyrir seldar vörur og þjónustu eða á annan hátt. Þessi heimild fellur niður frá og með 1. janúar 1995.

■ **6. gr.** Erlendu ríki, sveitarfélagi eða öðru erlendu stjórnvaldi er óheimilt að gefa út skuldabréf á markaði hérlandis nema með leyfi Seðlabankans.

■ **7. gr.** Nú gilda ákveðnar takmarkanir á fjármagnshreyfingum skv. 4. gr., 5. gr. eða ákvæðum til bráðabirgða og er þá Seðlabankanum heimilt að veita undanþágur frá þeim samkvæmt umsókn þar að lútandi. Innheimt skal sérstakt 1% leyfisgjald af þeirri fjárhæð sem um ræðir hverju sinni þegar undanþága er veitt. Fjármagnshreyfingar á vegum ríkissjóðs og fjármagnshreyfingar vegna gjaldeyrisviðskipta þeirra aðila, sem leyfi hafa til gjaldeyrisviðskipta, eru ávallt undanþegnar gjaldinu. Gjaldið skal greitt til þess innlends aðila sem milligöngu hefur um gjaldeyrisviðskiptin eða Seðlabankans. Tekjur af gjaldinu renna í ríkissjóð.

□ [Við mat á beiðni um undanþágu skal Seðlabankinn horfa til þess hvaða afleiðingar takmarkanir á fjármagnshreyfingum hafa fyrir umsækjanda, hvaða markmið eru að baki takmörkunum og hvaða áhrif undanþága hefur á stöðugleika í gengis- og peningamálum. . . . ¹⁾]

¹⁾ L. 78/2010, 1. gr. ²⁾ L. 27/2009, 2. gr.

■ **8. gr.** Seðlabankinn hefur heimild til að hafa milligöngu um gjaldeyrisviðskipti og versla með erlendan gjaldeyri. Öðrum aðilum er óheimilt að hafa milligöngu um gjaldeyrisviðskipti hér á landi nema hafa til þess heimild í lögum eða samkvæmt ákvæðum í alþjóðlegum samningum sem Ísland er aðili að eða fengið til þess leyfi frá Seðlabankanum.

□ Seðlabankinn setur nánari reglur¹⁾ [og leiðbeinandi tilmæli]²⁾ um skilyrði til gjaldeyrisviðskipta sem gilda fyrir þá aðila sem nefndir eru í 2. málsl. 1. mgr. Í þeim skal m.a. kveðið á um umfang og mörk gjaldeyrisviðskipta hvernar stofnunar, reglulega upplýsingagjöf til Seðlabankans, fullnægjandi innra eftirlits- og upplýsingakerfi og hæfisskilyrði starfsfólks. Í þeim skal enn fremur kveðið á um afturköllun heimilda til gjaldeyrisviðskipta að því er varðar þá aðila sem ekki hafa heimild til slíkra viðskipta í lögum eða samkvæmt ákvæðum í alþjóðlegum samningum sem Ísland er aðili að.

□ [Komi í ljós að aðili sem nefndur er í 2. málsl. 1. mgr. fylgir ekki reglum og leiðbeinandi tilmælum sem Seðlabanki Íslands setur um skilyrði til gjaldeyrisviðskipta skv. 2. mgr. skal Seðlabankinn krefjast þess að úr sé bætt innan hæfilegs frests, að viðlögðum dagsektum skv. 15. gr. h.]²⁾

¹⁾ Rgl. 387/2002. Rgl. 1098/2008. Rgl. 950/2010. ²⁾ L. 78/2010, 2. gr.

■ **9. gr.** Ákveða má í reglugerð að viðskipti innlendra aðila við erlenda aðila með verðbréf skuli fara fram fyrir milligöngu þeirra aðila sem hafa heimild til verðbréfamiðlunar hér á landi samkvæmt lögum eða ákvæðum í alþjóðlegum samningum sem Ísland er aðili að. Þar má jafnframt kveða á um að einstakir flokkar lögaðila séu undanþegnar kröfu þessari og að Seðlabankinn geti veitt einstökum aðilum leyfi til að eiga milliliðalaus verðbréfavíðskipti við erlenda aðila.

■ **10. gr.** [Aðilar sem annast gjaldeyrisviðskipti og fjármagnshreyfingar fyrir viðskiptamenn sína skulu hafa til reiðu skriflegar upplýsingar um slíka þjónustu ásamt upplýsingum um kostnað tengdan viðskiptunum og skilyrði fyrir yfirfærslu fjármuna, tímamörk sem áskilin eru til þess að ljúka yfirfærslum, kostnað við yfirfærslur, gengisskráningu sem miðað er við og um úrræði sem viðskiptamaður hefur telji hann ástæðu til þess að kvarta yfir viðskiptunum. Aðilar sem annast yfirfærslu á milli viðskiptareikninga á milli landa fyrir viðskiptamenn sína, eða móttöku yfirfærslu, skulu veita þeim skriflegar upplýsingar þar sem fram kemur staðfesting á að yfirfærsla hafi átt sér stað, fjárhæð yfirfærslunnar, kostnaður við hana og hver eigi að bera hann, svo og yfirfærslugengi, eigi slíkt við.

□ Með viðskiptamönnum er bæði átt við einstaklinga eða lögaðila sem leggja fram beiðni um yfirfærslu og einstaklinga eða lögaðila sem lokamóttakendur yfirfærslunnar. Með viðskiptamönnum er hins vegar ekki átt við aðila sem annast gjaldeyrisviðskipti og fjármagnshreyfingar fyrir viðskiptamenn sína, lánastofnun, váttryggingafélag, fyrirtæki í verðbréfabjónustu eða verðbréfasjóð.

□ Heimilt er að veita upplýsingar þær sem tilgreindar eru í 1. mgr. með rafrænum hætti.]¹⁾

¹⁾ L. 128/1999, 1. gr.

■ **[11. gr.** Nú óskar viðskiptamaður eftir því að aðili sem annast yfirfærslu á milli viðskiptareikninga á milli landa skuldbindi sig til að ljúka tiltekinni yfirfærslu innan ákveðinna tímamarka gegn ákveðnu gjaldi og skal aðilinn þá verða við þeirri ósk nema hann ákveði að hafna viðskiptunum. Skuldbindingin tekur ekki til yfirfærslugengisins.

□ Yfirfærsla skal gerð án þess að kostnaður sé dreginn af yfirfærslufjárhæðinni nema viðskiptamaður sem bað um yfirfærsluna hafi tilgreint að móttakandi hennar eigi að greiða hluta af kostnaðinum eða hann allan.

□ Ákvæði þessarar greinar taka eingöngu til yfirfærslna á milli viðskiptareikninga á milli aðildarríkja Evrópska efnahagssvæðisins í evrum eða gjaldmiðlum ríkja Evrópska efnahagssvæðisins og að hámarki 4.000.000 kr. eða jafngildi

þeirrar fjárhæðar í gjaldmiðlum ríkja Evrópska efnahags-
svæðisins. Fjárhæð þessi er bundin við gengi evru (EUR)
miðað við kaupgengi hennar 1. júlí 1999.]¹⁾

¹⁾ L. 128/1999, 2. gr.

■ [12. gr. Hafi ekki verið samið um annað á milli viðskipta-
manns og aðila sem annast yfirfærslu á milli viðskiptareikn-
inga á milli landa skal henni lokið fyrir lok fimmta almenns
viðskiptadags (bankadags) talið frá deginum eftir að beiðni
viðskiptamanns barst um færsluna. Hafi yfirfærslu eða mót-
töku yfirfærslu ekki verið lokið innan tilskilins frests og frest-
ur eða vanefndir verði ekki raktar til viðskiptamanns skal að-
ili sem annast yfirfærslu eða móttöku greiða viðskiptamanni
vexti nema óviðráðanleg ytri atvik hafi komið í veg fyrir að
unnt væri að ljúka yfirfærslu eða móttöku innan tímafrests-
ins. Hafi yfirfærslu eða móttöku yfirfærslu ekki verið lok-
ið innan tilskilins frests og þegar um er að ræða yfirfærslu
að fjárhæð allt að 1.000.000 kr. eða jafngildi þeirrar fjár-
hæðar í gjaldmiðlum ríkja Evrópska efnahagssvæðisins get-
ur viðskiptamaður óskað eftir endurgreiðslu þeirrar fjárhæð-
ar að viðbættum vöxtum og kostnaði við yfirfærsluna. Fjár-
hæð þessi er bundin við gengi evru (EUR) miðað við kaup-
gengi hennar 1. júlí 1999. Skal endurgreiðslan innt af hendi
eigi síðar en fjórtán almennum viðskiptadögum (bankadög-
um) frá því að viðskiptamaðurinn óskaði eftir henni nema
greiðslan hafi innan þess tímafrests verið greidd inn á reikn-
ing stofnunar móttakanda yfirfærslunnar.

□ Ákvæði þessarar greinar taka eingöngu til yfirfærslna á
milli viðskiptareikninga á milli aðildarríkja Evrópska efna-
hagssvæðisins í evrum eða gjaldmiðlum ríkja Evrópska efna-
hagssvæðisins og að hámarki 4.000.000 kr. eða jafngildi
þeirrar fjárhæðar í gjaldmiðlum ríkja Evrópska efnahags-
svæðisins. Fjárhæð þessi er bundin við gengi evru (EUR)
miðað við kaupgengi hennar 1. júlí 1999.

□ Nánar skal kveðið á um framkvæmd þessarar greinar í
reglugerð,¹⁾ þar á meðal um skuldbindingar sem hvíla á milli-
liðum er eiga þátt í yfirfærslu á milli viðskiptareikninga á
milli aðildarríkja Evrópska efnahagssvæðisins.]²⁾

¹⁾ Rg. 56/2000. ²⁾ L. 128/1999, 2. gr.

■ [13. gr. Í reglugerð skal kveðið á um þau kær- og bótaúr-
ræði sem standa viðskiptamanni til boða komi til ágreinings
milli hans og aðila sem annast yfirfærslu á milli viðskipta-
reikninga á milli landa eða móttöku yfirfærslna í samræmi
við ákvæði 11. og 12. gr. Skuldbindingar sem lagðar eru á þá
sem annast yfirfærslu á milli viðskiptareikninga á milli landa
eða móttöku yfirfærslna í samræmi við ákvæði 11. og 12. gr.
eiga eftir atvikum einnig við þá aðila sem eru milliliðir í slík-
um viðskiptum.]¹⁾

¹⁾ L. 128/1999, 2. gr.

■ [14. gr.]¹⁾ [Skylt er að veita Seðlabankanum allar þær
upplýsingar um gjaldeyrisviðskipti sem hann kann að óska
eftir til að hann geti sinnt nauðsynlegu eftirliti, að viðlögðum
dagsektum skv. 15. gr. h. Að sama skapi ber að veita bankan-
um allar nauðsynlegar upplýsingar til hagskýrslugerðar, sbr.
ákvæði laga um Seðlabanka Íslands.]²⁾ Bankanum er heim-
ilt að setja nánari reglur um framkvæmd gjaldeyrisviðskipta,
svo sem um skráningar- og tilkynningarskyldu vegna reikn-
inga innlendra aðila í erlendum innlánsstofnunum, framlagn-
ingu gagna, almenna upplýsingagjöf og gerð eyðublaða.

¹⁾ L. 128/1999, 2. gr. ²⁾ L. 78/2010, 3. gr.

■ [15. gr.]¹⁾ Þeir sem annast framkvæmd þessara laga eru
bundnir þagnarskyldu um hagi einstakra viðskiptamanna og
önnur atriði sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu og leynt

skulu fara samkvæmt lögum eða eðli málsins, nema dómari
úrskurði að upplýsingar sé skylt að veita fyrir dómi eða lög-
reglu eða skylda sé til að veita upplýsingar lögum samkvæmt.
Þagnarskyldan helst þótt látið sé af starfi.

¹⁾ L. 128/1999, 2. gr.

■ [15. gr. a. . . .]¹⁾

□ [Seðlabanka Íslands]¹⁾ er heimilt að leggja stjórnvalds-
sektir á hvern þann sem brýtur gegn:

1. Reglum settum á grundvelli 3. gr. um takmarkanir eða
stöðvun tiltekinnna skammtímahreyfinga fjármagns í allt að
sex mánuði.

2. 4. gr. um takmarkanir á gjaldeyrisviðskiptum vegna
fjármagnshreyfinga vegna beinna fjárfestinga erlendra aðila
í atvinnurekstri, viðskipta erlendra aðila með hlutabréf í inn-
lendum fyrirtækjum og fasteignakaupa erlendra aðila hér á
landi.

[3. 8. gr. um milligöngu um gjaldeyrisviðskipti og verslun
með erlendan gjaldeyri.]²⁾

[4.]²⁾ 10. gr. um skyldu aðila sem annast gjaldeyrisviðskipti
til að hafa til reiðu upplýsingar um slíka þjónustu.

[5.]²⁾ 11. gr. um skyldu aðila til að verða við ósk viðskipta-
manns um að ljúka tiltekinni yfirfærslu.

[6.]²⁾ 12. gr. um tímamörk til að ljúka yfirfærslu.

[7.]²⁾ 15. gr. um þagnarskyldu.

□ Sektor sem lagðar eru á einstaklinga geta numið frá 10 þús.
kr. til 20 millj. kr. Sektor sem lagðar eru á lögaðila geta numið
frá 50 þús. kr. til 75 millj. kr. Við ákvörðun sekta skal m.a.
tekið tillit til alvarleika brots, hvað það hefur staðið lengi,
samstarfsvilja hins brotlega aðila og hvort um ítrekað brot
er að ræða. [Ákvarðanir um stjórnvaldssektir eru aðfararhæf-
ar.]¹⁾ Sektor renna í ríkissjóð að frádregnum kostnaði við inn-
heimtuna. Séu stjórnvaldssektir ekki greiddar innan mánaðar
frá ákvörðun [Seðlabanka Íslands]¹⁾ skal greiða dráttarvexti
af fjárhæð sektarinnar. Um ákvörðun og útreikning dráttar-
vaxta fer eftir lögum um vexti og verðtryggingu.

□ Stjórnvaldssektum verður beitt óháð því hvort lögbrot eru
framin af ásetningi eða gáleysi.]³⁾

¹⁾ L. 78/2010, 4. gr., sbr. einnig brbákv. í s.l. ²⁾ L. 73/2009, 1. gr. ³⁾ L. 134/2008,
1. gr.

■ [15. gr. b. Hafi aðili gerst brotlegur við ákvæði laga þess-
ara eða reglur settar á grundvelli þeirra er [Seðlabanka Ís-
lands]¹⁾ heimilt að ljúka málinu með sátt með samþykki
málsaðila, enda sé ekki um að ræða meiri háttar brot sem
refsiviðurlög liggja við. Sátt er bindandi fyrir málsaðila þegar
hann hefur samþykkt og staðfest efni hennar með und-
irskrift sinni. [Seðlabanki Íslands]¹⁾ setur nánari reglur um
framkvæmd ákvæðisins.]²⁾

¹⁾ L. 78/2010, 5. gr. ²⁾ L. 134/2008, 1. gr.

■ [15. gr. c. Í máli sem beinist að einstaklingi, sem lokið
getur með álagningu stjórnvaldssekta eða kærur til lögreglu,
hefur maður, sem rökstuddur grunur leikur á að hafi gerst
sekur um lögbrot, rétt til að neita að svara spurningum eða
afhenda gögn eða muni nema hægt sé að útiloka að það geti
haft þýðingu fyrir ákvörðun um brot hans. [Seðlabanki Ís-
lands]¹⁾ skal leiðbeina hinum grunaða um þennan rétt.]²⁾

¹⁾ L. 78/2010, 6. gr. ²⁾ L. 134/2008, 1. gr.

■ [15. gr. d. Heimild [Seðlabanka Íslands]¹⁾ til að leggja á
stjórnvaldssektir samkvæmt lögum þessum eða reglum sett-
um á grundvelli þeirra fellur niður þegar fimm ár eru liðin frá
því að háttsemi lauk.

□ Frestur skv. 1. mgr. rofnar þegar [Seðlabanki Íslands]¹⁾ tilkynnir aðila um upphaf rannsóknar á meintu broti. Rof frests hefur réttaráhrif gagnvart öllum sem staðið hafa að broti.]²⁾

¹⁾ L. 78/2010, 7. gr. ²⁾ L. 134/2008, 1. gr.

■ [15. gr. e. Í tengslum við rannsókn mála er Seðlabanka Íslands heimilt að krefja einstaklinga og lögaðila um allar upplýsingar og gögn sem hann telur nauðsynleg. Skiptir ekki máli í því sambandi hvort upplýsingarnar varða þann aðila sem beiðninni er beint til eða þau skipti annarra aðila við hann er hann getur veitt upplýsingar um og varða athuganir og eftirlit Seðlabankans. Lagaákvæði um þagnarskyldu takmarkar ekki skyldu til þess að veita upplýsingar og aðgang að gögnum. Þetta gildir þó ekki um upplýsingar sem lögmaður öðlast við athugun á lagalegri stöðu skjólstaðings í tengslum við dómsmál, þ.m.t. þegar hann veitir ráðgjöf um hvort höfða eigi mál eða komast hjá máli, eða upplýsingar sem hann öðlast fyrir, á meðan eða eftir lok dómsmáls, ef upplýsingarnar hafa bein tengsl við málið. Seðlabankinn getur kallað til skýrslugjafar einstaklinga sem hann telur búa yfir upplýsingum er varða rannsókn málsins.]¹⁾

□ [Telji Seðlabanki Íslands að starfsemi samkvæmt lögum þessum og reglum settum á grundvelli þeirra sé stunduð án tilskilinnna leyfa getur hann krafist gagna og upplýsinga sem eru nauðsynlegar til að ganga úr skugga um hvort svo sé. Getur hann krafist þess að slíkri starfsemi sé hætt þegar í stað. Jafnframt er honum heimilt að birta opinberlega nöfn aðila sem eru taldir bjóða þjónustu án tilskilinnna leyfa.]¹⁾

□ [Seðlabanki Íslands]¹⁾ getur krafist kyrrsetningar eigna einstaklings eða lögaðila þegar fyrir liggur rökstuddur grunur um að háttsemi hans fari í bága við ákvæði laga þessara. Um skilyrði og meðferð slíkrar kröfu fer eftir 88. gr. laga um meðferð sakamála, eftir því sem við getur átt.

□ [Seðlabanka Íslands er heimilt að gera sérstakar athuganir og leggja hald á gögn í samræmi við ákvæði laga um meðferð sakamála, enda séu ríkar ástæður til að ætla að einstaklingar og lögaðilar hafi brotið gegn lögum þessum eða reglum sem eru settar á grundvelli þeirra eða ástæða er til að ætla að athuganir eða aðgerðir Seðlabankans nái að öðrum kosti ekki tilætluðum árangri. Skal ákvæðum laga um meðferð sakamála beitt við framkvæmd slíkra aðgerða.]¹⁾²⁾

¹⁾ L. 78/2010, 8. gr. ²⁾ L. 73/2009, 2. gr.

■ [15. gr. f. Í tengslum við athuganir tiltekinna mála er Seðlabanka Íslands heimilt að afla upplýsinga og gagna frá öðrum stjórnvöldum óháð þagnarskyldu þeirra.

□ Seðlabanka Íslands er heimilt að leita til Fjármálaeftirlitsins vegna gagnaöflunar í tengslum við rannsókn tiltekinna mála, eins og heimildir Fjármálaeftirlitsins leyfa.

□ Seðlabankanum er heimilt að eiga gagnkvæm upplýsingaskipti við opinbera aðila erlendis um atriði sem lög þessi taka til að því tilskildu að þær upplýsingar lúti samsvarandi þagnarskyldu í hlutaðeigandi ríki.]¹⁾

¹⁾ L. 78/2010, 9. gr.

■ [15. gr. g. Seðlabanki Íslands skal athuga svo oft sem þurfa þykir hvort starfsemi aðila sem hafa leyfi til milligöngu um gjaldeyrisviðskipti skv. 1. mgr. 8. gr. sé í samræmi við ákvæði laga þessara og reglur sem eru settar á grundvelli þeirra. Aðilum skv. 1. máls. er skylt að veita Seðlabanka Íslands aðgang að öllum gögnum í vörslu þeirra er varða starfsemi og Seðlabankinn telur nauðsynleg. Í tengslum við eftirlit sitt samkvæmt lögum þessum getur Seðlabankinn gert vettvangskannanir eða óskað upplýsinga á þann hátt svo oft sem hann telur þörf á.

□ Aðilum sem hafa leyfi til milligöngu um gjaldeyrisviðskipti skv. 1. mgr. 8. gr. er skylt að láta athuga gaumgæfilega öll viðskipti og fyrirhuguð viðskipti þar sem grunur leikur á að viðskiptin brjóti gegn ákvæðum laga þessara og reglum settum á grundvelli þeirra og tilkynna Seðlabanka Íslands þegar í stað um slík viðskipti. Kanna skal bakgrunn og tilgang slíkra viðskipta að því marki sem unnt er. Aðilar skv. 1. máls. skulu láta í té allar upplýsingar sem eru taldar nauðsynlegar vegna tilkynningarinnar.

□ Aðilum sem hafa leyfi til milligöngu um gjaldeyrisviðskipti skv. 1. mgr. 8. gr., stjórnendum, starfsmönnum og öðrum sem vinna í þágu þeirra er skylt að sjá til þess að viðskiptamaður eða annar utanaðkomandi aðili fái ekki vitneskju um að Seðlabanka Íslands hafi verið tilkynnt um grun skv. 2. mgr. Upplýsingagjöf aðila skv. 2. mgr. eða starfsmanna hans sem er veitt í góðri trú samkvæmt ákvæði þessu telst ekki brot á þagnarskyldu sem viðkomandi er bundinn af samkvæmt lögum eða með öðrum hætti. Slík upplýsingagjöf leggur hvorki refs- né skaðabótaábyrgð á herðar hlutaðeigandi aðilum.]¹⁾

¹⁾ L. 78/2010, 9. gr.

■ [15. gr. h. Seðlabanki Íslands getur lagt dagsektir á aðila veiti hann ekki umbeðnar upplýsingar eða sinni ekki kröfum um úrbætur innan hæfilegs frests. Ákvæði þetta tekur jafnt til lögaðila sem einstaklinga. Sama gildir um aðila sem veitt geta upplýsingar í þágu athugana samkvæmt ákvæðum þessara laga. Greiðast dagsektirnar þangað til farið hefur verið að kröfum Seðlabankans. Dagsektir leggjast á frá þeim degi sem skila bar upplýsingunum í síðasta lagi og fram að þeim degi sem skyldunni er fullnægt. Dagsektirnar geta numið frá 10.000 kr. til 1 millj. kr. á dag. Við ákvörðun um fjárhæð dagsekta er heimilt að taka tillit til eðlis vanrækslu eða brots og fjárhagslegs styrkleika viðkomandi aðila.

□ Sé mál höfðað til ógildingar ákvörðunar skv. 1. mgr. innan 14 daga frá því að viðkomandi aðila er tilkynnt um hana og óski hann jafnframt eftir að málið hljóti flýtimeðferð er ekki heimilt að innheimta dagsektir fyrr en dómur hefur fallið. Þrátt fyrir málshöfðun til ógildingar ákvörðunar skv. 1. mgr. leggjast dagsektir áfram á viðkomandi aðila.

□ Óinnheimtar dagsektir falla ekki niður þótt aðilar verði síðar við kröfum Seðlabanka Íslands nema Seðlabankinn ákveði það sérstaklega.

□ Ákvarðanir um dagsektir samkvæmt þessari grein eru aðfararhafar.

□ Innheimtar dagsektir renna til ríkissjóðs að frádregnum kostnaði við innheimtuna. Heimilt er að kveða nánar á um ákvörðun og innheimtu dagsekta í reglugerð.]¹⁾

¹⁾ L. 78/2010, 9. gr.

■ [16. gr.]¹⁾ [Það varðar sektum eða fangelsi allt að tveimur árum, liggi þyngri refsing ekki við broti samkvæmt öðrum lögum, að brjóta gegn:

1. Reglum settum á grundvelli 3. gr. um takmarkanir eða stöðvun tiltekinna skammtímahreyfinga fjármagns í allt að sex mánuði.

2. 4. gr. um takmarkanir á gjaldeyrisviðskiptum vegna fjármagnshreyfinga vegna beinna fjárfestinga erlendra aðila í atvinnurekstri, viðskipta erlendra aðila með hlutabréf í innlendum fyrirtækjum og fasteignakaupa erlendra aðila hér á landi.

[3. 8. gr. um milligöngu um gjaldeyrisviðskipti og verslun með erlendan gjaldeyri.]²⁾

[4.]²⁾ 15. gr. um þagnarskyldu.]³⁾

¹⁾ L. 128/1999, 2. gr. ²⁾ L. 73/2009, 3. gr. ³⁾ L. 134/2008, 2. gr.

■ **[16. gr. a.** Brot gegn lögum þessum og reglum settum á grundvelli þeirra er varða sektum eða fangelsi varða refsingu hvort sem þau eru framin af ásetningi eða gáleysi.

□ Heimilt er að gera upptækan með dómi beinan eða óbeinan hagnað sem hlotist hefur af broti gegn ákvæðum laga þessara er varðar sektum eða fangelsi.

□ Tilraun til brots eða hlutdeild í brotum samkvæmt lögum þessum og reglum settum á grundvelli þeirra er refsiverð eftir því sem segir í almennum hegningarlögum.]¹⁾

¹⁾ L. 134/2008, 3. gr.

■ **[16. gr. b.** Brot gegn lögum þessum og reglum settum á grundvelli þeirra sæta aðeins opinberri rannsókn að undan-genginni kæru [Seðlabanka Íslands]¹⁾ til lögreglu.

□ Varði meint brot á lögum þessum og reglum settum á grundvelli þeirra bæði stjórnvaldssektum og refsingu metur [Seðlabanki Íslands]¹⁾ hvort mál skuli kært til lögreglu eða því lokið með stjórnvaldsákvörðun hjá [Seðlabankanum].¹⁾

Ef brot eru meiri háttar ber [Seðlabanka Íslands]¹⁾ að vísa þeim til lögreglu. Brot telst meiri háttar ef það lýtur að verulegum fjárhæðum, ef verknáður er framinn með sérstaklega vitaverðum hætti eða við aðstæður sem auka mjög á saknæmi brotsins. Jafnframt getur [Seðlabanki Íslands]¹⁾ á hvaða stigi rannsóknar sem er vísað máli vegna brota á lögum þessum til opinberrar rannsóknar. Gæta skal samræmis við úrlausn sambærilegra mála.

□ Með kæru [Seðlabanka Íslands]¹⁾ skulu fylgja afrit þeirra gagna sem grunur um brot er studdur við. Ákvæði IV.–VII. kafla stjórn-sýslulaga gilda ekki um ákvörðun [Seðlabanka Íslands]¹⁾ um að kæra mál til lögreglu.

□ [Seðlabanka Íslands]¹⁾ er heimilt að láta lögreglu og ákærvaldi í té upplýsingar og gögn sem [Seðlabankinn]¹⁾ hefur aflað og tengjast þeim brotum sem tilgreind eru í 2. mgr. [Seðlabanka Íslands]¹⁾ er heimilt að taka þátt í aðgerðum lögreglu sem varða rannsókn þeirra brota sem tilgreind eru í 2. mgr.

□ Lögreglu og ákærvaldi er heimilt að láta [Seðlabanka Íslands]¹⁾ í té upplýsingar og gögn sem [afilað hefur verið]¹⁾ og tengjast þeim brotum sem tilgreind eru í 2. mgr. Lögreglu er heimilt að taka þátt í aðgerðum [Seðlabanka Íslands]¹⁾ sem varða rannsókn þeirra brota sem tilgreind eru í 2. mgr.

□ Telji ákærandi að ekki séu efni til málshöfðunar vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi sem jafnframt varðar stjórn-sýsluviðurlögum getur hann sent eða endursent málið til [Seðlabanka Íslands]¹⁾ til meðferðar og ákvörðunar.]²⁾

□ [Seðlabanki Íslands skal upplýsa Fjármálaeftirlitið um kærur til lögreglu á hendur aðilum sem falla undir lög um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi vegna brota á lögum þessum og reglum settum á grundvelli þeirra.]¹⁾

¹⁾ L. 78/2010, 10. gr. ²⁾ L. 134/2008, 3. gr.

■ **[16. gr. c.** Nú vill aðili ekki una ákvörðun Seðlabanka Íslands og getur hann þá höfðað mál til ógildingar hennar fyrir dómstólum. Mál skal höfðað innan þriggja mánaða frá því að aðila var tilkynnt um ákvörðunina. Málshöfðun frestar ekki réttaráhrifum ákvörðunarinnar né heimild til aðfarar samkvæmt henni, sbr. þó 2. mgr. 15. gr. h.)¹⁾

¹⁾ L. 78/2010, 11. gr.

■ **[16. gr. d.** Seðlabanka Íslands er heimilt að birta opinberlega niðurstöður í málum og athugunum er byggjast á lögum þessum, nema ef slík birting verður talin stefna hagsmunum gjalddeyrismarkaðarinnar í hættu, varðar ekki hagsmunum hans sem slíks eða veldur hlutaðeigandi aðilum tjóni sem er

ekki í eðlilegu samræmi við það brot sem um ræðir. Seðlabankinn skal birta opinberlega þá stefnu sem hann fylgir við framkvæmd slíkrar birtingar.]¹⁾

¹⁾ L. 78/2010, 11. gr.

■ **[17. gr.]¹⁾ [[Efnahags- og viðskiptaráðherra]²⁾ fer með framkvæmd laga þessara. Hann setur reglugerð³⁾ um framkvæmd þeirra.]⁴⁾ [Seðlabanki Íslands skal fylgjast með að starfsemi aðila sé í samræmi við lög þessi. . . .⁵⁾]⁶⁾**

¹⁾ L. 128/1999, 2. gr. ²⁾ L. 98/2009, 15. gr. ³⁾ Rg. 679/1994 (um gjaldeyris-mál). Rg. 13/1995. Rg. 56/2000. ⁴⁾ L. 128/1999, 3. gr. ⁵⁾ L. 78/2010, 12. gr. ⁶⁾ L. 134/2008, 4. gr.

■ **[18. gr.]¹⁾ Lög þessi öðlast þegar gildi. . . .**

¹⁾ L. 128/1999, 2. gr.

Ákvæði til bráðabirgða. . . .

■ **I.** [Fram til [31. ágúst 2011]¹⁾ er Seðlabanka Íslands heimilt, þrátt fyrir ákvæði 2. gr. laganna og 9. gr. laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri, að ákveða að gefa út reglur,²⁾ að fengnu samþykki [efnahags- og viðskiptaráðherra],³⁾ sem takmarka eða stöðva tímabundið einhverja eða alla eftirtalda flokka fjármagnshreyfinga og gjaldeyrisviðskipti sem þeim tengjast ef slíkar hreyfingar fjármagns til og frá landinu valda að mati Seðlabankans alvarlegum og verulegum óstöð-ugleika í gengis- og peningamálum:

1. Viðskipti og útgáfu verðbréfa, hlutdeildarskírteina í verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum, peningamarkaðsskjala og annarra framseljanlegra fjármálagerninga.

2. Innlegg á og úttektir af reikningum í lánastofnunum.

3. Lánveitingar, lántökur og útgáfu ábyrgða sem ekki tengjast milliríkja viðskiptum með vöru og þjónustu.

4. Inn- og útflutning verðbréfa og innlends og erlends gjaldeyris.

5. Framvirk viðskipti, afleiðuviðskipti, viðskipti með valrétti, gjaldmiðla- og vaxtaskipti og önnur skyld gjaldeyrisviðskipti þar sem íslenska krónan er annar eða einn gjaldmiðlanna.

6. Gjafir og styrki og aðrar hreyfingar fjármagns hliðstæðar þeim sem taldar eru upp í 1.–5. tölul.

□ Seðlabanka Íslands er heimilt, að fengnu samþykki [efnahags- og viðskiptaráðherra],³⁾ að setja reglur²⁾ um að skylt sé að skila erlendum gjaldeyri sem innlendir aðilar hafa eignast fyrir seldar vörur og þjónustu eða á annan hátt.

□ Ákvæði 7. gr. laganna gilda um heimildir Seðlabanka Íslands til að veita undanþágur frá reglum settum skv. 1. mgr. Þó skal ekki innheimt leyfisgjald þegar undanþágur eru veittar.

□ Reglur skv. 1. og 2. mgr. skulu birtar í B-deild Stjórnartíðinda og skulu koma til endurskoðunar a.m.k. á sex mánaða fresti frá útgáfu þeirra.

□ Brot gegn ákvæði þessu varðar stjórnvaldssektum og refsingu skv. 15. gr. a – 15. gr. d, 16. gr., 16. gr. a og 16. gr. b.]⁴⁾

¹⁾ L. 78/2010, 13. gr. ²⁾ Rgl. 370/2010, sbr. augl. 843/2010. ³⁾ L. 98/2009, 15. gr. ⁴⁾ L. 134/2008, brbákv.

■ **[II.** Þrátt fyrir ákvæði 2. gr. skulu greiðslur vegna útflutnings vöru og þjónustu fram til [31. ágúst 2011]¹⁾ fara fram í erlendum gjaldmiðli.

□ Fari útflutningsviðskipti fram á milli tengdra aðila skulu þau gerð á grundvelli almennra kjara og venju í viðskiptum óskyldra aðila.

□ Ráðherra getur í reglugerð²⁾ sett nánari ákvæði um framkvæmd ákvæðis þessa, m.a. um viðskipti milli tengdra aðila. Þá er ráðherra heimilt að mæla fyrir um skyldu aðila til að

skila, með reglubundnum hætti, skýrslu um útflutningsviðskipti, um ráðstöfun söluandvirðis og um önnur atriði er lúta að útflutningi.

Brot gegn ákvæði þessu varðar stjórnvaldssektum og refsingu skv. 15. gr. a – 15. gr. d, 16. gr., 16. gr. a og 16. gr. b.]³⁾

¹⁾ L. 78/2010, 14. gr. ²⁾ Rg. 543/2009, sbr. 803/2010. ³⁾ L. 27/2009, 3. gr.

ELDDRI ÚTGÁFA